

Ruimte en Milieu
Ministerie van Volkshuisvesting,
Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer

> Retouradres Postbus 30945 2500 GX Den Haag

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Portefeuille Milieu
Directie Internationale Zaken

Rijnstraat 8
Postbus 30945
2500 GX Den Haag
www.vrom.nl

Kenmerk
IZ/2010005549

Datum 19 februari 2010
Betreft Vragen van het lid De Mos (PVV) over het bericht "De aarde koelt af"

Geachte Voorzitter,

Vragen van het lid De Mos (PVV) aan de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer over het bericht dat wetenschappers van het IPCC aangeven dat de aarde afkoelt (ingezonden 15 januari 2010, 2010Z00713).

1

Bent u bekend met het bericht "De aarde koelt af"?

Ja

2

Deelt u de mening dat de door de wetenschappers van de Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) voorspelde korte hevige ijstijd geheel indruist tegen alle voorspellingen en ideeën die het IPCC uitdraagt als wetenschappelijk bureau en dan vooral de relatie tussen menselijke uitstoot van CO₂ en de opwarming van de aarde? Zo nee, waarom niet?

De in de vraag gebruikte terminologie sluit niet aan bij de aangehaalde literatuur. De persoon waarop hier wordt gedoeld, professor Latif, heeft in zijn presentatie tijdens de derde *World Climate Conference* van de *World Meteorological Organisation* in September 2009 gezegd dat "we could be about to enter one or even two decades of cooler temperatures" en "we have to accept that there are these natural fluctuations, and therefore, the temperature may not show additional warming temporarily".

Landen zijn de leden van het IPCC en niet de individuele personen. Professor Latif was dan ook geen lid. Wel was hij een "*contributing author*" van hoofdstuk 8 van het Werkgroep I rapport van het AR4. Dit is de rol met de minst brede verantwoordelijkheid bij het schrijven van een hoofdstuk.

In antwoorden op eerdere Kamervragen (zoals 2009 IZ 2009064777) heb ik uiteengezet dat de gemiddelde temperatuur wordt bepaald door ten minste drie verschillende factoren: natuurlijke externe invloeden, door de mens veroorzaakte invloeden en interne fluctuaties in het klimaatsysteem. Genuanceerde formuleringen zoals gebruikt door professor Latif passen in deze context van de debatten tussen wetenschappers, waarin visies elkaar ontmoeten.

3

Deelt u de mening dat door deze uitspraken van IPCC wetenschappers, het gehele klimaatbeleid dat is gebaseerd op het uitgangspunt dat de mens schuldig is aan de opwarming van de aarde, op losse schroeven is komen te staan en het derhalve hoogst onverantwoordelijk is om op basis van dit beleid nog miljarden aan belastinggeld uit te geven? Zo ja, bent u bereid om alle (geplande) uitgaven m.b.t. het klimaatbeleid te stoppen? Zo nee, waarom niet?

Wat mij betreft is relevant dat de mens zeer waarschijnlijk het grootste deel van de waargenomen klimaatverandering sinds het midden van de 20ste eeuw heeft veroorzaakt. Verwacht wordt dat zonder het verminderen van de uitstoot van broeikasgassen de temperatuurstijging door zal gaan en de effecten sterk zullen toenemen. Nu we ons bewust zijn van het grote risico dat we lopen, moeten we de verantwoordelijkheid nemen en voorzorgen treffen om klimaatverandering te remmen en effecten te voorkomen.

Ik acht het daarom noodzakelijk klimaatbeleid te voeren. Ik vind het onverantwoord om nu geen maatregelen te nemen en daarmee een groot risico te lopen om onze kinderen en kleinkinderen en kwetsbare mensen elders in de wereld te confronteren met een nog vele malen hogere schade.

4

Bent u bereid om het klimaatbeleid en alle schandalen m.b.t. het IPCC, de hockeyclub van Michael Mann en Phil Jones, feitelijke afkoeling van de aarde en de valse consensusclaims onafhankelijk te laten onderzoeken? Zo nee, waarom niet?

Ik heb op 28 januari 2010 een brief geschreven aan de voorzitter van het IPCC met het verzoek uit te zoeken hoe de fout over de Himalaya-gletsjers heeft kunnen ontstaan, of er ook andere fouten zijn gemaakt en waarom de procedures in dat geval niet goed zijn uitgevoerd. Ook heb ik gevraagd met suggesties te komen voor het verbeteren van het functioneren van het IPCC. Ik heb er in deze brief op aangedrongen bij die evaluatie gebruik te maken van de onafhankelijke auditdienst van de Verenigde Naties. Ik zal zelf ook met voorstellen komen.

En zoals u weet vindt in het Verenigd Koninkrijk op dit moment een onafhankelijk feitenonderzoek plaats naar de toedracht rondom het hacken van mails bij de Climate Research Unit. Ik heb de Kamer toegezegd de uitkomsten daarvan toe te sturen en daarover zo nodig met de Kamer van gedachten te wisselen. Bovendien heb ik de Koninklijke Nederlandse Academie van Wetenschappen (KNAW) via haar voorzitter verzocht een wetenschappelijke commissie in te stellen, die zal fungeren als onafhankelijk toezichthouder bij de evaluatie door het Planbureau voor de Leefomgeving van de regionale hoofdstukken van de Werkgroep II bijdrage aan het Vierde Assessmentrapport van IPCC. Inmiddels is mij deze medewerking door de KNAW toegezegd. Ook heeft de KNAW aangekondigd spoedig topwetenschappers uit de voor de klimaatdiscussie belangrijkste disciplines bijeen te brengen. Doel van de bijeenkomst is vast te stellen waarover consensus bestaat en waar verder wetenschappelijk onderzoek nodig is. Ik acht dit een goed initiatief dat bijdraagt aan zowel het proces als de inhoud van het IPCC proces in de aanloop naar het komende *Fifth Assessment Report*.

1) Spits, 12 januari 2010.

http://www.spitsnieuws.nl/archives/tech/2010/01/de_aarde_koelt_af.html

Hoogachtend,
de minister van Volkshuisvesting,
Ruimtelijk Ordening en Milieubeheer,

dr. Jacqueline Cramer

Portefeuille Milieu
Directie Internationale Zaken

Datum
19 februari 2010